48 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2752 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 1331 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27 — 1913 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 22 — 4 ՓԵՏՐՎԱՐ

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUME-I-EFKIAR
54, Grand' Rue de la S. Porte, 54
Constantinople
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՑՐՎԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՏՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՀԱՍՏԷՒՈՒ, ԹԻՒ 54
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՏ ՁԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանկական Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԳԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افكار ارمنيجه يومى غزته
صاحب امتياز اوحانس فريد
اداره خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده نومرو ٤٥

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՐՄՍ.
Պոլսոյ համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Գաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ., մէկէ աւելի դուրեկք ծանուցմանց համար
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ — ❋ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ ❋ — 10 ՓԱՐԱ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՆՉՊԷՍ ԽԶՈՒԵՑԱՆ

ՀԻՆԳ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԱ ՐԿԵԱՆՆԵՐ

ՐԷՇԻՏ ՓԱՇԱ ԻՆՉՊԷՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԽԶՈՒՄԻՆ ԶԵԿՈՅՑԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 ԳՆՎՐ.

Վարագոյրը իկաւ այսօր, Գնվ. 29, երրորդ արարուածին վրայ ա՛յն անձկալից, յուզումնաւէտ առամին, որուն չորս ամիսէ ի վեր ակնատես կ'ըլլան Եւրոպայի ժողովուրդները։

Առաջին արարուածին՝ ներկայ եղած էինք Պալքանեան բանակներուն զօրաշարժին, 30 Սեպտ — Թուրքիոյ դէմ պատերազմի յայտարարութեան, Հոկտ. 17։— Դաշնակից նորընձիւղ բանակներուն ահռելի մղումին, անդիմադրելի խոյանքին օսմ. զօրութիւններուն դէմ, ա՛ն ահագին տարածութեամբ երկիրներու վրայ, զոր Եւրոպայի մէջ գրաւած էին չորս դար ու կէս, և գացին կեցան գրեթէ Կ. Պոլսոյ դուռներուն առջեւ, որովհետեւ ա՛յն միջոցին Քեամիլ փաշա Ֆէրտինանտ թագաւորին դիմելով խնդրեց զինադադար կնքել և հաշտութեան բանակցութեանց սկսիլ։

Երկրորդ արարուածը մեղի ցոյց տուած էր հաշտութեան ժողովին բացումը Լոնտոնի մէջ, Դեկտ. 16։ Այս արարուածը վերջացաւ Գնվ. 1ին, երբ Թուրքիա հաւանեցաւ դաշնակիցներուն յանձնել "ակեդոնիան, Եպիրոսը, Նովիպազար սանճագը և Խարիսի վիլայէթին մէկ մեծ մասը։

Վերջապէս երրորդ արարուածին վկայ եղանք անվերջանալի սակարկութեան Խարիսի մասին, ժողովին աշխատութեանց առկախումին և անխուսափելիին առջեւ օսմ. դահլիճին հաւանելու որոշումին, յետոյ Կ. Պոլսոյ յեղափոխութեան, որ մէկ հարուածով կը քանդէր մինչեւ այն առենուան եղածը, և այսօր ալ, վերջապէս, բանակցութեանց խզումին, բանագնացներուն բաժանման և թշնամութեանց վերսկսումի սպառնալիքին։

Հիմա ակնատես պիտի ըլլանք չորրորդ արարուածէն, ասիկա պիտի ըլլայ առամին վախճանը։

Չենք գիտեր թէ ինչպէս պիտի պարզուի, չենք գիտեր թէ դէպքերու ինչ յաջորդութիւն պիտի տանին վախճանին։

Չենք գիտեր։ Բայց սա՛ կամ նա՛ կերպով այս վերջին արարուածէն ետքը հաշտութեան կնքումը ապահով է։

Ես ակնատես եղայ վերջին դէպքերուն։ որոնք այսօր յանկեցան երրորդ արարուածին վրայ վարագոյրին իջնելուն. ի վիճակի եմ մանրամասնաբար նկարագրելու զայն ձեզի։

Երեկ դիշեր Բէշիա փաշային քովէն մեկնեցայ, ժամը մէկին. գիտեր արդէն թէ պիտի հրաւիրուէր տեսակցութիւն մը շնորհելու դաշնակիցներուն մէկ ներկայացուցչին, խզումի դեկուցագիրը ստանալու համար։

Ճիշդ կէսօրին, հեռաձայնին զանգակը թնդաց Բէշիա փաշայի յարկաբաժնին մէջ։ Քարտուղար մը փութաց գործիքին ղլուխը։

— Մ. Կրուիչ, սերպ պատուիրակութեան քարտուղար, կը հարցնէ թէ Ն. Վսեմութիւն Բէշիա փաշա քանիին պիտի կրնայ ընդունիլ զինքը կարեւոր դեկոյցի մը համար։

Քաշտուղարը կը պատասխանէ.

— Հիմա պիտի տամ պատասխանը։

Բէշիա փաշայի մօտ կ'երթայ, կը վերադառնայ գործիքին և կ'ըսէ.

— Ն. Վսեմութիւն Բէշիա փաշա ուրախութեամբ պիտի ընդունի Մ. Կրուիչը այսօր կէս օրէ վերջ ժամը երեքին։

Զեմ գիտեր «ուրախութեամբ» բառին մէջ ծածկուած թեթեւ հեգնութիւնը գարկա՞ւ արդեօք անոր ականջին, որ թելին մի ս ծայրը, պատասխանին մտիկ կ'ընէր։

Ժամը երեքին, Երպիսյ Լոնտոնի համակրելի գործակատար Մ. Կրուիչ հասաւ Գարլթըն պանդոկ, ընդունելութեան սրահը ելաւ և հարցուց.

— Ը բարեհաճի՞ք արդեօք քարդս տանիլ Վսեմ. Բէշիա փաշայի։

Մէկ վայրկեան վերջ, հրամցուցին զինքը թուրք առաջին լիազօրին յարկաբաժինը։

Մ. Կրուիչ, ձեռքը ծրար մը բռնած, կը յանձնէ զայն Բէշիա փաշայի, արտասանելով սա՛ բառերը։

— Պաշտօն ունիմ Մ. Նովաքովիչէն ձեզի յանձնելու այս զեկոյցը։

Բէշիա փաշա նամակը կ'առնէ ու կ'ըսէ.

— Ը բարեհաճի՞ք նստիլ։

Ցեռոյ ակնոցը հանելով պահարանին կնիքը կը քակէ, չորս ծալուած նամակը կը բանայ և կը ծանօթանայ սա՛ փաստաթուղթին.

«Դաշնակից պետութեանց լիազօրներուն կողմէ Նոյին Վսեմութեանց՝ Պ. Պ. Բ. Դրան պատուիրակներուն.—

«Հաշտութեան ժողովին աշխատութեանց առկախումէն ի վեր, երեք շաբաթ ի զուր սպասած ըլլալով իրենց վերջին պահանջներուն հաւատարիմ օսմ. լիազօրներուն մէկ պատասխանին,

«Եւ Կ. Պոլսոյ մէջ պատահած դէպքերը իրենց ա՛յնպէս ցոյց տուած ըլլալով թէ հաշտութեան կնքումին հասնելու յոյսը կորած է,

«Ցաւօք սրտի պարտաւորուած կը տեսնեն զիրենք, յայտարարելու թէ անցեալ Դեկտ. 16ին Լոնտոնի մէջ սկսած բանակցութիւնները խզուած են։»

Լոնտոն, 28 Գնվր. 1913

(Մտորագրութիւններ)

Բէշիա փաշա կարդաց և կրկին կարդաց բնագիրը։ Ցեռոյ հարցուց իր յայտնելուն։

— Դաշնակիցներուն Պ. Պ. պատուիրակները արդեօք պատասխան կը սպասե՞ն իրենց զեկոյցին։

Մ. Կրուիչ չի պատասխանեց, այլ երկու թեւերը վեր առնելով, կարծես ըսել ուզեց.

«Զե՞մ գիտեր, ասիկա ձեր գիտնալիք բանն է։»

Բէշիա փաշա կը յարէ.

— Ձեր ենթի հաղորդած զեկոյցը չըսեր թէ գինադադարը խզուած է։ Նշանա՞ք արդեօք ըսել ենթի թէ ո՞ր իմաստով պէտք է մեկնեմ ձեր զեկոյցը այս մասին։

— Փաստաթուղթին պարունակութեան համեմատ, կը պատասխանէ Մ. Կրուիչ։

— Շատ լաւ, կ'ըսէ Բէշիա փաշա. ձեր զեկոյցը պիտի հաղորդեմ կառավարութեանս։

Ցեռոյ Բէշիա փաշա կ'առաջնորդէ դէպի սանդուխ իր այցելուն։

Ուրիշ սեւէ խօսք չարտասանուեցաւ։ Այս պատմական տեսակցութիւնը հաղիւ հինգ վայրկեան տեւեց։

Երկու մարդոց երեսը կը նայիմ երբ Բէշիա փաշայի սենեակէն դուրս կուգան։ Եւ այդիս կը զարնէ սա՛ իրողութիւնը թէ յուզուած Մ. Կրուիչն է, և թէ Բէշիա փաշա համակ ժպտուն է, պատկառազդու, խիստ հանդարտ, իր անձին տէր։ Կը խորհէի թէ հակառակը պիտի տեսնէի։

Ցեռոյ Մ. Կրուիչ արտաքին գործոց պաշտօնատունը կ'երթայ, ուր Պրը Է. Կրէյի կը յանձնէ հետեւեալ նամակը.—

(ՏԵՍ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԱՒՆԸ Բ. ԵՐԵՍ)

'Ա՛Ռ, ՍԱԿԱՅՆ...'

Տիգրան նոր եկած էր անկողնէն, աչքերը ծգտոտ, երեսը անլուայ։ Ցանկարծ դուռը կը զարնուի, կը սրտմտի առաւօտուն կանուխ զինքը անհանգիստ ընելնուն համար, քթին տակէն բաներ մը կը փսփսայ, կ'երթայ դուռը կը բանայ։ Տղեկ մը ներս կը քաշուի մը կ'երկնցունէ ներս, Տիգրան ապշած տղուն երեսը կը նայի, քառթը կ'առնէ կը բանայ ու կը կարդայ անհամբեր, ձեռքերով մէկ մը ճակտին վրայ թափած մազերը վեր վեր կընէ, դէմքը կը կարմրի և ուրախ ժպիտ մը պատցնելով շրթներուն վրայ «Լաւ լաւ», կըսէ ու տղան ճամբայ կը դնէ։ Դէմքը լուսալ մռնալով կ'ելնէ վեր, պատուհանը կը բանայ, կը կանչէ դիմացը ու կոկսի մտածել։

«Տղուն հաստատ պատասխան տուի բայց խնդիրը հոն է թէ պիտի կրնա՞մ խօսքիս վրայ հաստատ մնալ։ Երեկոյթի կը հրաւիրեն զիս, ի՞նչ մեծ յարգանք... բայց ուրիշ կերպ չէի կրնար ընել... Այո՛ պէտք է որ երթամ... երթամ, բայց զո՞ղ չեմ, կին մը չիկայ թեւս։ Ի՛, հոգ չէ՛, օտար տուն չէ՛։»

Ուրախութեամբ կը վազէ վար, կը լուացուի, կ'ամիրուի, կը ճանտրուի։

Ճանտրուելին որ միակ զլուխ պառաւ մըն է, սենեակին դուռը բացած կ'ուզէ տղուն վազվզելուն պատճառը հասկնալ։ Տիգրան երկու ձեռքերով շոյելով պառաւին երեսները, կ'սկսի կլոր կլոր դարձնել խեղճ կինը ինքն իր վրայ։ Կինը չուարած՝ «Խելագարեր է, խելագարեր, ձիւնը իր գլխուն, ինչ կ'ուզէ ան թող ընէ՝» կ'ըսէ, սենեակին դուռը կը գոցէ ու ներս կը քաշուի։

Տիգրան վեր կը վազէ, կը քննէ անդամ մը իր սեւ ձեռք մը հագուստը... բայց տափատը ծակեր է արդէն, կ'առնէ երկու ձեռքերուն մէջ կը պարզէ, ուրկէ կը թափանցեն լոյսի ճառագայթները մէկ կողմէն միւսը. «Զըլլար, չըլլար, կ'ըսէ ինքնիրեն, կ'երթամ Զաւէնին, ան դերձակ է, մէկ գիշերուան մը համար կը զանեմ տափատ մը, հապա կօշիկներս, բայց անոնք նոր են տակաւին... ո՛չ, ո՛չ ամէն ինչ կարգին է, միայն տափատ մը կը պակսի։

Դուռը ուժգին մը կը գոցէ ու դուրս կը նետուի։ Իրիկուան մութը իջած, հաղիւ ներս կը մտնէ մինչեւ իրիկուն վազած, յոգնած երեկոյթի պատրաստութեան համար։ Կը հագուի, կը կոկուի ու ծերուկին դէմը կեցած, «Ինչպէս եղայ Պայծառ հանըմ, աղուոր եմ հէ՞» կ'ըսէ ու խեղճ պառաւին երեսները կը համբուրէ։

—Խնդրեցեր ես դուն այսօր Տիգրան, կ'ըսէ, ինչ ունիս, ինչ կրլլաս չեմ հասկնար։

— Տակաւին չե՞ս գիտեր, առաւօտուն կանուխ երեկոյթի հրաւիրուեցայ, այս գիշերուան համար։ Ցարգ ու պարիս կը վայելեմ այս քաղաքին մէջ ես»։

— Է՛, երիտասարդութիւն է կրնաք ընել, կը մրմնջէ ճատուկը ու անդին դարձած, դրպանը հինգ փարա չունի երեկոյթն է պակաս, կը մտայ քթին տակէն։

***

Մեծ դահլիճ մըն է լոյսերու մէջ ողողուն, զոյգ զոյգ հրաւիրեալներ սանդուխէն ներս կ'առաջնորդուին, հաղարումէկ ծեծեցուցիներով երիտասարդներու հոգատարութեամբ։

Դահլիճը լեցուն է գրեթէ. հիւրերուն պանծաւոր զգեստները, կիներուն կիսաբաց կուրծքերուն բոլորտիքը ճաճանչաւոր յակինթները և զմրուխտները, երիկ մարդոց փողկապներուն վրայ վառվռուն պղտիկ ասեղներուն հետ կ'երփներանգուին լոյսերու շաչյ պոռթկումին տակ։ Դամբլիանոներով ու վիօլէններով կը բուրումեւէտ մթնոլորտը։ Զոյգերը կը դառնան, երաժշտութիւնը կը գոռայ անպին թափով։ Տիգրան կը դառնայ անընդհատ, գրկած գեղեցիկ կին մը, չի կշտանար, իր պարէն զրգռուած ոչինչ կը տեսնէ շուրջը, բայց միայն կնոջ դէմքը. որ կը շառագունէ յոգնաբեկ, իր գիրկն է ա՛ն, ափին մէջ անոր մանր մատները, շունչին տակ անոր կիսաբաց բերանը, կնոջ կուրծքը որ կը բաբախէ անբիծ սպիտակութեամբ մը շուրջպատ ադամանդներուն մէջ ճաճանչագեղ։ Տիգրան կը զգայ թէ երակները կ'ուռին ու տաք արիւնի հոսանքը կը գահավիժի իր մարմնոյն մոլթին տակ պարի ու պաշտումի այդ պատարագին մէջ եռեփ։

Երաժշտութիւնը կը կտրի, եռուզեռը կը խաղաղի, մարմինները կը զատուին իրարմէ ու ամէն ոք կ'առնէ իր տեղը։ Տիգրանի ակնարկը կը քարանայ սակայն իր պարակից կնոջ աչքերուն մէջ։ Պարերը կ'երկրորդուին, կ'երրորդուին մինչեւ որ մութը կը փարատի ու արշալոյսը կը ծագի։

***

— Տիկին, ոլորան արժէքաւորնկարներ ունիք ձեր պատերուն վրայ։

— Այո՛, պարոն, մեր արդիւնք բարեկամները կը նուիրեն երբեմն այդպէս նկարներ։

— Քանի՞ հոգի էք ձեր տանը մէջ։

Երեք հոգի էինք պարոն, ամուսինս ապէ տասնեհինգ տարի առաջ մեռաւ, մնացինք երկու հոգի, ե՛ս և սպասուհիս։ Շատ փոքր հասակէն որ մեծցաւ այդ աղջիկը մեր քով, բայց հիմա որ մեծցաւ, իրեն այցելուներուն, պատուհաններու տակ դեգերողներու թիւն ալ հետը աճեցաւ։ Ո՛չ մէկ ժամանակ զինքը տուն կրնաս դանել։

— Սիրունիկ է կ'երեւի Տիկի՛ն։

— Անտարակոյս, գեղեցիկը կը սիրուի չէ՞։

Անագին գորգէ վարագոյր մը կը բաժնէ իրարմէ երկու սենեակներ։ Կինը հրաժեշտ կ'առնէ վայրկեանի մը համար, կը քաշուի իր սենեակը, կ'անցնի խոշոր, պատին կոթնած հայելիին դիմաց մազերը կարգի դնելու։

Տիգրան կը նշմարէ քովի գեղեցիկ «քօնսոլին» կիսաբաց աչքին մէջ թանկարժէք շրթներ և օղեր, որոնք կը մատնեն զինքը փորձի։

Կինը դրան վարագոյրին մէջ կ'երեւնայ ու սարսափահար կը նետուի Տիգրանի վրայ, բայց չուտ կ'ընկրկի տեսնելով ատրճանակի մահաբեր քերանը դէպ ի իրեն ուղղուած։ Կ'ինայ թիկնաթոռի մը մէջ։

— Ունեցի՛ր, բայց խնայէ կեանքս, եւ մանկիկ մնասաս. ամուսինս հաստատութիւնն է ատոնք որ ժառանգած եմ. ինք գացած է, ես կը վայելեմ զանոնք։ Երիտասարդ եմ ինչպէս կը տեսնես, պէտք ունիմ ատոնց։ Գիտեմ, կ'զգամ թէ ափերուդ մէջն է կեանքս ու հարստութիւնս այս վայրկեանին, կնոջ մը տկար աղաչանքը անարգ է այդ հարստութիւնը քու ձեռքդ խլելու։

«Գեղեցիկ եմ, տասնչինգ տարի է ի վեր կեանքս մշուշապատ արշալոյսներուն պէս աղօտ է, ջիղերս պրկուած են ու սիրտս իր ամրակուռ պարիսպներուն մէջ քանտարկուած։ Կին եմ, սէր ունիմ տակաւին այս կուրծքին տակ, չէ սառած տակաւին երակներուս մէջ արիւնս։ Կեանք մըն եմ ես, պէտք է վայելեմ կեանքը մինչեւ որ այս մտաքս մազերս ճերմկին ու կայծերը մարին սրտիս մէջ։

«Աչքերս ծովեր են մրրկածուփ, կիրքը վիշապ մը պէս կը պատռէ ներսս, հաճոյք կ'ուզեմ ես, հաճո՛յք...։

«Ա՛ռ այդ ամէնքը քեզի՛։ Ա՛ռ, սակայն...»

Տեղէն ցատկելով կ'երթայ կը բանա մահճակալին վրայ ձգուած վարագոյրներ. ը ու մատին ծայրով կը ցուցնէ սպիտակ անկողինը։

Տիգրանի ձեռքէն վար կը սահին թանկարժէք իրեղէնները և մահաբեր ատրճանակը, կը յարէ աչքերը պաղած գետնին,

— Այո՛, կը հասկնամ Տիկին։

ՍԵՊՈՒՀ ԾՈՎԱԿ

ԿԻ ԹՕՐՆ

(36)

ՄԱՀՈՒՉԱՓ ՄԵՆԱՄԱՐՏ

— Շատ չնորհակալ եմ, բայց չէ՞ք ըսեր թէ ձեզի մարդ կը սպասէ։

— Բէ՛հ, թող սպասեն։ Ուրախ պիտի ըլլամ ձեզ քանի մը վայրկեան իմ մօտ տեսնելով... Մնաց որ, կը յիշեմ թէ տակաւին մէկ երկու թուղթեր ունիմ ճարան տալիք կամ առնելիք։ Ինչ կերպով որ կարգադրեմ, քիչ մը ուշ պիտի մնամ։ Օ՜ն, այո՛ ըսէք, կ'աղաչեմ...

— Քանի որ անհանգիստ չէք ըլլար, լաւ երթանիկ եմ ընդունելով։

— Ահա սիրուն չարժուամ։ Հանենք մեր չմուշկները և մեկնինք։

Արագօրէն չմուշկները հանեց, և երբ կը քակէին Միւրիէլի ալ չմուշկները, անցաւ հեռաձայնին ղլուխը։ Երկու վայրկեան վերջ սենեակէն դուրս ելաւ, միշտ խաղաղուն և համարձակ, և կարգ հրամցուց Միւրիէլը։

— Քանի մը հրամաններ ղրկեցի փոքրիկ հանդիպումս վերաբերեալ, ըսաւ։ Կարծեմ անհանգիստ չդիտի ըլլա՞ք եթէ ճամբան կենամ, ապահով ըլլալու համար թէ միւքս հասկցած են։

— Բնա՞ւ, ըսաւ Միւրիէլ, անհոգ եղիք։

Տիկին Ալպմարլ կառք նստելէ առաջ հնոցպանին հացէ մը տուաւ, զոր Միւրիէլ չի լսեց, յետոյ եկաւ նստիլ անոր մօտ։

— Ինչ մշուշ, բացագանչեց, կարծես դանակով կը կտրուի։

— Երկու քայլ անդին չես տեսներ, ըսաւ օրիորդը, դպլի դուռը ծռելով։

— Այնպէս չէ՞։ Այս սարսափելի տեսարանը հեռացնենք մեր աչքերէն, կ'ուզէ՞ք։

Եւ ուժգնակի վարագոյրները քաշելով, իրենց գլխուն վերեւ դեռեղեւած ելեկտրական կտուցը վառեց։

— Հիմա եղաւ։ Ահա քիչ մը նուազ տխուր է։

Եւ սկսաւ կրկին չաղակրաւել ուրախ զուարթ, որպէսզի իր ընկերուհին չդիտի հետեւուած ճամբան, ինչ որ սակայն դժուար էր տիրող մշուշին համար։ Եկաւ վայրկեանը, ուր Միւրիէլ դիտեց որ պատուաւոր փողոցներուն աղմուկը և ամբոխը անհետ եղած էին, ինչ որ զարմանք պատճառեց իրեն տարտամօրէն, բայց տիկին Ալպմարլ կը հետեւէր իրեն անուշադիր հաճոյ եղած ուղղութիւնն և հրաւիրեալի մը չէր պատշաճէր դիտողութիւն ընել այս մասին։

Հետզհետէ կառքին դնացքը կը դանդաղէր. յետոյ կեցաւ։ Միւրիա իր մօտ գտնուած վարագոյրը վերցուց։

— Ա՛հ, ըսաւ գոհութեամբ, ահա թղթաթերթս։

Նոյն պահուն դուռը կը բացուէր ապրդ շարժումով մը և մէկը կը մտնէր կառքին մէջ գոցելով իր եռեւէն, և կը նստէր առջեւի աթոռին վրայ։

Միւրիէլ, յանկարծակիի եկած, և բացատրութեան կամ երկայացման խնդրի մը սպասելով, անխօս կը մնար, մինչ կառքը կրկին ճամբայ կ'ելլէր։ Նորեկը կայ ճանաչակ մարդ մը էր, լայն ուսերով։ Շուք ունեցող գլխարկին եզերքները թոյլ չէին տար տեսնել որոշակի անոր դիմագիծերը։ Սակայն Միւրիէլ, հարեւանցի տեսաւ դեղին, իլդափայլ, տիպ բրնիարիկ երեսն մը։ Տեսաւ որ տիկին Ալպմարլ անոր երկնցուցած մէկ պղտիկ ծրարը կ'առնէր։ և ժամանակ չու	ենալով տեղէն չարժելու, օգնութիւն պտռալու, ինքզինքը կը զգար բռնուած ամուր կերպով երկու արմուկներէն և թափանցիկ հոտով մը ողողուած թաց կաթ մը փակցուեցաւ երեսին վրայ։

Անոր այնպէս թուեցաւ թէ ահագին փոր մը իր ականջներուն քզվալը կը լսէր. խորունկ, անսահման անկումի մը տպաւորութիւնը ունեցաւ և յետոյ ամէն ինչ ջնջուեցաւ և իր եռութեան գիտակցութիւնը կորսնցուց։

Է.

ՄԱՁԱՊՈՒՐ ԱԶԱՏԱՆ

Պ. Ծօն Սալթըս կը բնակէր Հաֆման փողոց, Բիզատիլի։ Ժամը 8էն քիչ մը առաջ, այն իրիկունն իսկ ուր Միւրիէլ Փրէյսի չմկարան գացած էր իր նշանածին հանդիպելու, նստած էր իր ճաշասրահին մէջ, ծխելով օիկար մը և հանդէս մը թղթատելու զբաղած։ Ճաշաժամուն իր անփոփոխ սովորութեան հակառակ, փրաք չէր կրեր։ Անելի ճամբորդի հագուստով կ'երեւար։

Սրանը գեղեցիկ էր և ներգ, բայց ինչպէս ամէն կողմ ուունին մէջ, հատորներով բեռնաւորուած դարակներ կը զբաւէին պատերը, մինչեւ ցեղունը կը դարձրանային, ուեղի համար մրցելով զեղարուեստական առարկաներու, թանկագին գեղօրներու հետ, որոնցմէ ոմանք Պ. Սալթը գրամոր էր. չկար հաղուարդ գիրք մը, հետաքրքրաշարժ հրատարակութիւն մը որ մտաք չգտնէին իր տուները. նոյնիսկ իր ունեցած վարպետի պատկերները և անգնահատելի քանդակները մերթ ընդ մերթ հարկ կ'ըլլար տեղափոխել իր սիրելի, հին գիրքերուն տեղի տալու համար, և հակառակ իրենց գիրքերը չբացող չատ մը ամբիօններու սովորութեան, որոնք կը գտնուին միայն անուններ, թուականներ և կազմեր հաւաքելով, Ծօն Սալթըս մտերիմ ընտանութեամբ կ'ապրէր իրեններուն հետ։

Դերում մը եղաւ դրան վրայ, և Ուիլսոն ներս մտաւ։

— Գործը չատ ազէկ գնաց, Պարոն, ըսաւ, իր զգուշաւոր ձայնով, իր ետեւէն դուռը խնամով գոց ի վերջ։ Օր. Միւրիէլ չէկարան եկաւ ճիշդ ժամուն. Պ. Արթըրի հետ տեսակցեցաւ ձեր կողմէ որոշուած ժամանակ։ Որմէ վերջ կրկին երեւցաւ գրասենեակ սրահին մէջ, ինչպէս որ ըսած էիք որ պէտք էր ընէր։ Կարծեմ իր բացակայութիւնը ոչ մէկէն դիտուեցաւ։ Մարթին որ միտ իր աչքերը գործածել, զոն է եղածէն...

— Է՛ա՛ւ, ըսաւ վարպետը, լակոնապար։

— Սրանէն մեկնեցայ անոր կրկին եռեւնալեն անմիջապէս վերջ, և հետեւապար չեմ կրնար ձեզի ըսել թէ ժամը քանին դուրս ելաւ։ Ինչպէս գիտէք, շատ կարեւոր յանձնարարութիւն մը ունէի կատարելիք։ Է՛ ուրեմն, պարոն, որովհետեւ կը վախնայի...

Ուիլսոնի տկար ձայնը քիչ մը կոտրեցաւ։

— Իրա՞ւ, ըսաւ Ծօն Սալթըս հանդէսը զոցելով և իր հանդարտ աչքով դիտելով ապաստարը, որ ուրուած եւ միանգամայն գերագրգռուած կերեւար։ Պատմեցէք տեսնեմ։

— Հիւանդանոց գացի ինչպէս որոշուած էր։ բաւական երկար սպասումէ մը վերջ կրցայ տեսնել պան մը Տբր։ Կրէմը, խնդրուած վերլուծումը լրաւ, ինծի յանձնեց կարճ տեղեկագիր մը։ Ինչդ ինչ որ կը կասկածէր, կրկնեց Ուիլսոնն։ Գլխու համբ շարժումով մը Պ. Սալթըս անոր իրեն երկարած պատանը առաւ, թուղթը մէջէն հանեց։

... Սիրելի պարոն, կրնէր կոմսը, անյապաղ միջոցաբանական խնամք վերլուծում մը ըրի ձեր իմ քննութեան յանձնած կաթին վրայ։ Այս կաթը վարակուած է ժանտանոնդի թարախոտ միքրոպներ գաւ, որոնք կրնան զօրաւոր մարդ մը անդամ անմիջապէս մեռցնել։ Ինծի կասկածելիք թէ ասիկա բացառակապէս անձնական գործ մըն է, եւ բնաւ չգտանիր ընդհանուր շրջաբերութեան։ Հետեւաբար կը յարկեմ զգոյշ ընիքը, ձեր և իմ միջեւ պիտի մնայ։

Անկեղծօրէն ձերդ

ԱԼԱՅԹԼՅԸՐ ԿՐԷՄ

(Շարունակելի)

«Պարոն Արտաքին Գործոց Նախարա՛ր,

«Պատիւ ունինք Ձեր Վսեմութեան հաղորդելու մէկ պատճէնը՝ այն դեկոյցագրին՝ որով Պալքանեան Պատերազմին Լիտզորները քիչ առաջ յայտարարեցին Օսմ. Վսեմ. լիազորներուն, թէ կ. Պոլսոյ մէջ պատահած դէպքերուն հետեւանքով, ցաւօք սրտի, հաշտութեան բանակցութիւնները իրենց խզուած նկատել պարտաւորուած են։

«Այն պահուն երբ մեր կամքէն անկախ պարագաներ կը հարկադրեն մեզ այս ծանր կարգադրութեան, կը խնդրենք Ձեր Վսեմութենէն որ բարեհաճիք Վեհ. Թագաւորին մօտ թարգման ըլլալ մեր յարգալից երախտագիտութեան, և կը փութանք Ձեր Վսեմութեան և Վեհ. Թագաւորին կառավարութեան յայտնել մեր կառավարութիւններուն անկեղծ շնորհակալութիւնները և մեր անձնական խորին շնորհապարտութիւնը՝ այն մարտերական և յոյժ սիրալիր ասպնջականութեան համար՝ որոնց առարկայ եղան Պալքանեան Պատերազմի Պատուիրակները Անգլիոյ մեծ և գեղեցիկ մայրաքաղաքին մէջ։ Այս առթիւ Ձեր Վսեմութեան կը յայտնենք մեր բարի համակրութիւն և խորին յարգանքին հաւաստիքը։»

Իր կողմէ Բէշիր փաշա Օսմ. պատուիրակութեան միւս անդամները հաւաքեց, յետոյ դաշնակիցներուն զեկոյցը ծածկագրեց կ. Պոլիս։ Սեւենոյն առեն հրահանգ խնդրեց իր կառավարութենէն։

Ահա ուրեմն Լոնտոնի բանակցութեանց քառասունը չորս օրեր ևն ողբալի ձախողուածը։

Պատուիրակները վերջացուցին իրենց յանձնուած պաշտօնը։ Հիմա ի՞նչ պիտի պատահի։

Դաշնակիցներէն խնդրուեցաւ որ իրենց կառավարութիւններու առաջարկին անմիջապէս զինադադարը չեղեալ չհամարել, այլ երկու երեք օր սպասել։

Մ. Տանչֆի ձգձգումի մարդ չէ, և նախամեծար կը համարի որ զինադադարը խզուի անպայման, վաղը կամ առ առաւելն միւս օր։ (Ինչպէս որ ալ եղաւ։)

Դաշնակիցները կ'ուզեն չուտ պատերազմի վերսկսիլ, որպէս զի մի՛ գուցէ Թուրքիա հաշտարար պատասխան մը տայ, և կառավարութիւններն ալ մի՛ գուցէ այն առեն ըսեն իրենց.

— «Ահա՛ բանակցելու նոր նիւթ մը. Թուրքիա բոլորովին չի մերժեր մեր խորհուրդները։ Աւելի լաւ է խզում չկատարել։»

Դաշնակիցները ուզեցին խուսափիլ այս պատահականութենէն, այս խորհուրդէն, որովհետեւ Թուրքիոյ ձգձգողական մեթոտներուն հետեւանքով, ամիս մըն ալ պիտի պարտաւորուին բանակցիլ։ Ձեռն կրնար հաւատալ ըլլալ թէ այս նոր յապաղումը իրենց պիտի սա՛յ Էմիրնէն ու կղզիները, և ասկէց դատ, պէտք է որ զրօշի տակ գտնուած մարդիկը շուտ գտնուն իրենց հողը հերկելու և ցանելու համար։

Ուստի նախամեծար համարեցին խզումը, որպէս զի կարենան ըսել Թուրքերուն.

— «Նոր յապաղումներ, նոր ձգձգումներ չենք ուզեր։ Բ. (այս գիշեր) կամ Գ. (այս առաւօտ) թշնամութիւնները պիտի վերսկսինք, ուրիշ խնդիր եթէ կը յանձնէք Էմիրնէն և կղզիներուն խնդիրն ալ՝ Տէրութեանց։»

Պէրլինէն։ 2 Փետր.— «Քլոնիկլ Զայթունկ» կ'իմանայ թէ Գերմանիա և Ռուսիա գիմումներ ըրին դաշնակիցներուն մօտ, հաշտարար ընթացք մը պ՝ առուիրելով անոնց։

*** Գերմանական ուրիշ թերթ մը կը հաւատայ թէ գերման կառավարութիւնը Պուլկարիոյ խորհուրդ տուած է սեղի տալ և հաշտութիւն կնքել օսմ. առաջարկներու հիման վրայ։

*** Բարիզ, 3 Փետր.— Պելգրատէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ թշնամութիւնները պիտի չվերսկսին զինադադարի պայմանաժամին լրանալէն ետք։ Պուլկարները անգործ կը մնան առայժմ, որպէսզի տերութիւններու գործը չխանգարեն։

*** Բարիզ, 3 Փետր.— «Մարէն» Լոնտոնէն կ'իմանայ թէ հակառակ տերութեանց կողմէ Սոֆիայի դաշտին մօտ եղած բարեկամական գիմումներուն, չի կարծուիր որ Պուլկարները անոնց խորհուրդին անան։ Այսօր թշդանօթը պիտի գոռայ։

ՌՈՒՍԵԻԹՈՒՐՔ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԵՐ

Բեթերսպուրկէն Փետր. 2 թիւով հեռագիր մը կ'ըսէ.— Ռուս թերթերը կը շարունակեն խօսիլ նեղուցներու բացման խնդրին վրայ։ Թերթ մը (որուն անունը չի կարդացուիր հեռագրին մէջ) երկար պաշտպանողական մը գրած է ի նպաստ ռուսութիւրք համաձայնութեան և կը յանձնարարէ որ Թուրքիա Երբեակ համաձայնութեան մէջ առնուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՍԱՆԻՈՅ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզէն Փետր. 2 թիւով կը հեռագրուի.— «Թան»ի Պուքրէշի թղթակիցը հաւատալի աղբիւրէ իմացած է թէ երկու երկիրներու միջեւ համաձայնութեան մը կնքումը կրնայ տեղի ունենալ։ Ռումանիա կը հրաժարի պուլկար կառավարութենէն պահանջելէ այնպիսի կէտեր, որոնց մասին պուլկար ազգ. զգացումը անհաշտ է, և սաստ փոխարէնպուլկարիա կը հաւանի Սեւ Ծովի եզերքին վրայ աւելի մեծ տարածութեամբ հողեր թողուլ Ռումանիոյ։ Գալով Սիլիսթրէի, անոր ամրոցները պիտի քանդուին, բայց քաղաքը պուլկարական պիտի մնայ, երբ կառավարութիւնները կը փափաքին որ այս համաձայնութիւնը իրենց ապագայ բարեկամութեան հիմը կազմէ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՆԱՏՈԼԻ

Կ. Պոլսէն Ցնվր. 28 թիւով կը հեռագրուի «Մաթէն»ի.— Վիլհէլմ կայսեր [illegible] դեսպան պարոն Վանկէնհայմ նախագահեց հաւաքոյթի մը և իր ճառին մէջ ըսաւ. «Այսօր ինչպէս ապագային, ո՛չ ոք պիտի կրնայ ձեռք դնել Անատոլուի վրայ, ուր կենսական շահեր ունին...։ Բ. Դրան շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ դեսպանը Պէրլինի կառավարութեան հաւանութեամբ արտասանած է այս խօսքը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Բեթերսպուրկէն հեռաւեալը կը հեռագրուի «Թան»ի.— Ռուսիոյ զինուորական պարտաւորութեանց մասին դարձեալ կը խօսուի այս օրերուս։ Շատ դժուար է այս մասին տեղեկութիւններ առնել, որովհետեւ վերջին շրջաբերական մը կ'արգիլէ սպաներուն ազգ. պաշտպանութեան վերաբերեալ օ և է զեկոյց ընել։ Սակայն է վիճակի եմ ձեզի ըսելու թէ քանակին ձիերու ճիւղին յանձնաժողովին պետը, Զօրավար Վիհրուլով ուղղակի Զարէն համան ընդունեց 10,000 ձի գնելու։ Միւս կողմէ երկաթուղիներու գիծերուն վրայ անսովոր գործունէութիւն մը կը տեսնուի։ Անդադար ուսեստ և ռազմամթերք կը փոխադրուի։ Սեւ Ծովու նաւաբաժինն ալ առաջին հրամանին վրայ պատրաստ կեցած է, բայց Սեվաստոփոլէն չէ մեկնած։ Ռուս դիւանագիտութիւնը մեծ խոհեմութեամբ կը շարժի, բայց խոհեմութիւնն է որ ճիշդ այս պահուս նախագուշակութիւններ կը թելադրէ։ Ուրեմն հոս ամէն պատահականութեանց կը պատրաստուին։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐԸ

Վիէննայէն կը հեռագրուի թէ «Մաթի Թերէզ»ի և Էլիզապէթ» յանձնաւորը Պոլիս երթալու պատրաստութեան մէջ են եթէ սակայն հարկ ըլլայ։ մեկնումի հրամանները տակաւին տրուած չեն։

*** Պէրլինի թերթերը կը դրեն թէ Պալոյ առջեւ խարսխող «Կէօպէն» Գերման յանձնաւոր շարունակ անթել հեռագրով յարաբերութեան մէջ է Իսկենտերունի առջեւ գտնուող «Պրէսլաւ» փոքր յանձնաւին, և Սիւրիոյ ծովեզերքը գտնուող «Կայէր» յանձնաւին հետ։

*** Եւրոպայի մէջ Աւստրիոյ մասին աւելի ապահով են, որովհետեւ զորավարները սկսած են արտօնութիւն տալ սպաներուն մեկնելու, ինչ որ եղած չէր բաւական ժամանակ ի վեր։ Ասիկա ալ ցոյց կուտայ թէ Եւրոպական ներդաշնակութիւնը բացարձակապէս անխով է։

Մ. ՏԱՆՉՖԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բ. ԴՐԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Լոնտոնէն Ցնվր. 30 թիւով կը գրէ «Մաթէն»ի թղթակիցը.— Մ. Տանչֆի բաւական ինձի.— «Էմիրնէի բաժանումը նոր առաջարկ մը չէ։ Արդէն ասոր խօսքը եղած է և այն առեն ընած եմ թէ անընդունելի է։ Հիմակ ալ նոյնը կը կրկնեմ։ Մեզի ամբողջ Էմիրնէն պէտք է և ո՛չ թէ քաղաքին մէկ քառորդ մասը միայն, ինչպէս կ'առաջարկեն Թուրքերը։ Մենք որ, բաժանումը անկարելի է, բոլորովին անկարելի։ Ինչպէս կ'ուզէք որ մէկ քաղաքի մէջ երկու վարչութիւն ըլլայ, երկու տարբեր կառավարութիւններէ կախում ունեցող։ Բայց եթէ նոյն իսկ կարելի ըլլայ, Պուլկարիա չի կրնար բաժանումը ընդունիլ։ Ամէնէն առաջ ըսին թէ քաղաքին այն մասը, որ սուլթաններու գերեզմանները կը պարունակէ, պէտք է Թուրքերուն ձեռքը մնայ։ Բայց սուլթաններու գերեզմաններ չկան Էմիրնէի մէջ։ Անշուշտ պատրաստ ենք ամէն զիջում ընել իսլամական կրօնքի վերաբերեալ խնդիրներու մասին։ Մենք առաջինը պիտի ըլլանք իսլամական ժողովուրդին կրօնական իրաւունքները յարգող։ Մինչ Թիւրկիոյ մէջ մզկիթներ չունինք և Պուլկարիոյ մէջ յարգած չենք իսլամներու սովորութիւնները, բարքերը և իրաւունքները։ Կը կրկնեմ թէ կրօնական խնդիրներու մասին ամէնէն աւելի պիտի ընենք, բայց հողային տեսակէտով, Թուրքիա պէտք է ընդունի մեր պահանջը, այն է Էմիրնէի յանձնումը։ Եթէ Թուրքերը այսօր խաղաղութիւն չյանձնեն մեզ, դաշնակից բանակներուն կողմէ բռնի ոյժով պիտի սահմանին յանձնել քիչ առեն։ Թշնամութիւնները պիտի վերսկսին Բշ. օր։ Անմիջապէս պիտի յարձակինք Էմիրնէի վրայ և այն համոզումը ունինք թէ քաղաքը շուտով պիտի առնուի։

— Ձէ՞ք կարծեր ուրեմն որ Բ. Դրան պատասխանը հիմ մը պարունակէ քանակցութիւնները վերսկսելու համար։

— Ո՛չ անշուշտ։ Բանակցութիւնները այն առեն միայն կրնան վերսկսիլ, երբ մեր պահանջումները ընդունուին։ Մենք սահմանագիծ որոշած ենք Ռոտոսթոյէն Մալթրա։ Թերեւս պատրաստ ըլլանք թեթեւ փոփոխութիւն մը ընել ի նպաստ Թուրքիոյ։ Բայց Էմիրնէի մասին բակարկութիւն կարելի չէ։ Արդէն հոս, Լոնտոնի մէջ շատ սակարկեցինք։ Բայց Թուրքերը թո՛ղ սխալ չհասկնան։ Մեր պայմանները վաւերական են մինչեւ այն վայրկեանը, որ թշդանօթի առաջին հարուածը պիտի գոռայ Բ. իրիկուն կամ Գ. առաւ։ Այդ վայրկեանէն ետք մեր պայմանները պիտի փոխուին և այն առեն ուրիշ բան պիտի պահանջենք։

ՊՈՒԼԿԱՐԵՐՈՒՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԷՄԻՐՆԷՆ ԻՆՉՊԷՍ ՊԻՏԻ ԴՐԱՒԵՆ

Լոնտոնէն «Թանի թղթակիցը հեռաւեալը կը հեռագրէ.— Պալքանեան զինուորական անձնաւորութիւններէ քաղած տեղեկութիւններս, գրեթէ ստուգ պէս ցոյց կուտան թէ թշնամութիւնները սկսելու պարագային Պուլկարները իրենց բոլոր ոյժը պիտի կեդրոնացնեն Էմիրնէի վրայ։ Արդարեւ, զինադադարը կընքուելուն յաջորդ օրը պուլկար սպայաց կոյսը ետ քաշել տուաւ նախապէս Թուրքական գիծերուն առջեւ գտնուած հրետանիները։ Երրորդ զօրաբանակին ընդհ. քանակատեղը Էրմենիքէօյէն Զէրքէզքէօյ փոխադրուեցաւ։

Այս միջոցը ձեռք առնուելուն պատճառը պարզ է։ Քանի դեռ Էմիրնէն ինկած չէ և թէ անոր շուրջ գտնուած պաշտպան թնդանօթները անհրաժեշտ են Էմիրնէի համար, Պուլկարները չեն մը չուներ Էմիրնէի վրայ յարձակում դրդելու մէջ, որ շատ դոյն պիտի առնէր իրենցմէ։ Պուլկարները գիծերէն հեռաքաշուելով, Թուրքերուն պիտի ստիպեն, եթէ անոնք յարձակողականի սկսիլ կը փափաքին, որ դուրս ելնեն իրենց պատնէշներէն։ Արդ այնպէս կը կարծուի որ, Թուրքերը զօրաւոր են իրենց ամրութիւններուն ետեւ, բայց ատոր հակառակը անոնք բաց դաշտին վրայ յարձակողականի պիտի չկրնան մտնել և շատ վտանգաւոր պիտի ըլլար իրենց համար Քարա-Սուէն անդին անցնել իրենց հրետանիները, Պուլկարներուն վրայ յարձակելու համար։

Գետինը անպատրաստ ըլլալով, թնդանօթները ետ քաշել կարելի չէ նահանջի մը պարագային։ Հետեւաբար Թուրքերուն և Պուլկարներուն միջեւ գտնուած միջոցը առաւելութիւն մը պիտի ըլլայ առաջիններուն համար, որոնք պիտի կարենան Էմիրնէի վրայ իրենց թափելիք ճիգերուն արդիւնքին սպասել։

Գալով Էմիրնէի պաշարման գործին, պէտք է յիշել թէ Սերպերը 65,000 հոգի ունին Էմիրնէի հարաւ-արեւմտեան և արեւմտեան կողմը, որ ամենէն աւելի մօտ ըլլալով բերդաքաղաքին, Սերպերն են որ գլխաւոր դերը պիտի կատարեն Էմիրնէի յարձակմանց մէջ։ Եւ այս պատճառաւ է որ Սերպերը մինչեւ հիմա ուրոյ վերապահութիւն մը ցոյց կուտային Թշնամութեանց վերսկսումը անհրաժեշտութեան հանդէպ։

*** Պուլկարիոյ ելեւմտական նախարար Մ. Թէոտորոֆ Բարիզ դանուած միջոցին, «Թան»ի խմբագրին այն հարցման թէ, թշնամութիւնները վերսկսելու վաղորդայնին ինչ դիրք պիտի բռնեն դաշնակիցներու բանակները, հետեւեալը պատասխանած է.—

Մերբռնելիք դիրքը չատ որոշ է։ Նախապէս մեր բոլոր ճիգը պիտի թափենք Էմիրնէի վրայ, որուն անձնատուութիւնը տեղի պիտի ունենայ այն օրը, երբ մենք յարձակողականի պիտի սկսինք, ինչ որ զինադադարի կնքումէն ի վեր չէինք կրցած ընել։

«Գալով Զաթալճային, մենք անոր վրայ յարձակողականի պիտի սկսինք Էմիրնէի խնդիրը կարգադրելէ վերջ։ Հիմակուընէ սակայն, առանց հերքուելու վախը ունենալու, կրնամ ձեզ ապահովցնել թէ մեր զինուորներուն կողմէ չինուած ամրութիւնները անարգել են բացարձակապէս և Թուրքիա երբեք չպիտի կրնայ դուրս ելլել իր նահանջած տեղէն։

«Այն օրը ուր Էմիրնէ իյնայ, մենք Զաթալճայի առջեւ պիտի բերենք մեր ամբողջ պաշարման թնդանօթները, և այդ օրը թերեւս մեր պաշտպանողական դիրքը փոխուի յարձակողականի և մեզ մղէ մրցելու։

— Կը հաւատաք թրքական յարձակողական մը, օրինակի համար Ռոտոսթո զինուոր ցամաք պիտի հանեն, կ'ըսուի։

— Ատիկա բացարձակապէս անկարելի է։ Արդէն ծովուն կողմէն, Հելլէն նաւատորմիղը մեզի մեծ ծառայութիւններ պիտի տայ, ինչպէս որ պատերազմի սկիզբէն ի վեր ըրած է։ Ներկայ պարագաներուն մէջ, կը խորհիմ թէ, մեծ տէրութիւնները պիտի ուզեն Թուրքիոյ մօտ միջամտութիւն ի գործ դնել և անոր ցոյց տալ թէ ի՞նչքան աղետալի է նոր և զուր արիւնահեղութեան մը սկսիլ, որուն պատասխանատուն պիտի ըլլայ Թուրք կառավարութիւնը։ Բայց եթէ ներկայ կառավարութիւնը իշխանութեան գլուխ մնայ, չեմ յուսար թէ Տէրութեանց միջամտութիւնը յաջողի։ Այն առեն պատերազմը պիտի սկսի։

ՕՍՄ. ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ կողմէ Բ. Դրան հաղորդուած է որ տէրութիւնք միջամտելու համար ո՛և է կարգադրութիւն ըրած չեն, բայց որոշած են պատերազմին չարաձուելուն հոգ տանիլ։

Ռուս կառավարութեան կողմէ չեզոքութիւն պահուելու մասին օսմ. դեսպանին եղած զեկոյցը տարտամ ըլլալով, Անգլիա և Ֆրանսա կաշխատին որ ռուս կառավարութիւնը աւելի հաւատարիմ ընթացք մը բռնէ։

ԾՈՎԱՑԻՆ նոր նախարար Մահմուտ փաշա հետեւեալ հեռագիրը ղրկեր է Իզմիրի դեր-ծովակալութեան.— «Ամենայն շնորհաց և Մարգարէին օգնութեան ապաւինելով ծովային Նախարարութիւնն ստանձնեցի։ Մեր սուրբ հարիւնքը, իր դժբախտ կացութեան մատնուած սա օրերուն, մեր վրայ պարտականութիւն կը դնէ որ ամենքս ալ գիտեր ցերեկ և անձնուրաց ոգւով աշխատինք անվթար պահելու մեր ազգային պատիւը և Օսմանեան դրօշին, փառաւորութիւնը։

«Վստահ ենք որ բովանդակ Օսմ. ծովային իշխանութիւնները համոզուած ըլլալով Օսմ. Նաւատորմին Աստուծոյ հովանաւորութեան և Մարգարէին աջակցութեան, անձնազոհութեամբ և յանդգնութեամբ պիտի կատարեն իրենց վրայ դրուած այս նուիրական պարտականութիւնը։

«Արդ կը հրաւիրենք ամենքը այս հայրենասիրական պարտուց կատարման և Աստուծմէ յաջողութիւն և աջակցութիւն կը հայցենք»։

ԻԶՄԻՐԻ նաւահանգիստը խորսխող առուսական «Զիխաչոֆ» Պէշիքայի առջեւ խարսխած տեսեր են Անգլիական նաւաբեմին մը որ ըստ ամենայն հաւանականութեան Մալթայէն հասած է։

ԹՆԴԱՆՕԹԱԶԳՈՒԹԵՒՆ փորձեր պիտի ըլլան այսօր Զապան չէշմի կողմերը «Հասարակութեան կը ծանուցուի որ այդ տեղուանքը գացող չըլլայ և թնդանօթի ձայնէն չվախցուի։

ԱՄՍԱՔՈՇԱԿՆԵՐՈՒ վճարումը չսկսաւ տակաւին, Փոխառութեան կնքումին եւ դեկտ. ի և Ցնվր. ի ամսականները մնային պիտի վճարուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Դահաժառանգ իշխանը և եղբայրը Եօղաթօ այցելեցին և յետոյ Տիմիթօքա գացին։

ԵՐԼՏԶԻ ոստիկան զինուորներ և վարժարանին ուսանողներէն տասնապետ Նուրի էֆ. Նուրը Օսմանիի շրջանէն անցած պահուն միւլազիմ Բեռգիմ պէյը բարեւած չըլլալով, այս վերջինը իր մօտ կանչեց Նուրի էֆէնտին և չարաչարեցուն պաշտօնը հարցուց։ Տասնապետը պատասխանեց թէ «տիպղական գործ ունենալուն և սճապարանքով երթալուն համար չէր կրցած տեսնել զինքը և բարեւ տալով քաշուեցաւ։ Բայց Բեռգիմ պէյ բարկացաւ, ոլովլիրը հանեց և տասնապետին վրայ քանի մը գնդակ պարպեց։ Գնդակները վրիպեցան։ Բեռգիմ պէյ ի մասին օրինական հետամտում պիտի ըլլայ։

ԻԶՄԻՐԻ ԼՐՏԵՍՆԵՐԸ.— Իզմիրի թերթերը կը գրեն թէ կ'ուզակալ Թէվֆիք պէյ, սահմանադրական երկրի մէջ լուսեսութիւնը անյարմար դատելով, բոլոր լրտեսները պաշտօնանկ ըրաւ։ (Ըսել է՝ Իզմիրի մէջ լրտեսներ կան եղեր...)

ՇԱԲԱԹ գիշեր կէս գիշերէն ետք Արտաչէս էֆ. Պէրպէրեան Սամաթիոյ ծովեզերքէն անցած պահուն երեք անծանօթ անձեր վրան կը յարձակին և զինքը կողոպտելէ վերջ ծովը կը նետեն զայն։ Ցիլիզեան աղաղակներուն վրայ չորս կողմէն օգնութեան հասնելով կազատեն զայն։

ԿԱՐԵՒՈՐ.— Թերթիս չրջուն և վարչական պաշտօնեայ Պետրոս Ն. Վանեան, Աւաքաղաք, Իզմիրի և Պարտիզակ մեկնած է «Մանզուրէի բաժանորդագրական և գործակալական հաշիւներով զբաղելու համար։ կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն հարկ եղած դիւրութիւնը և բարեացակամութիւնը չդանալ յիշեալին։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳՐԱՆՑ ԵՕՂԷՖ ԿԱՅՍԵՐ ԶԵՌԱԳԻՐ ՆԱՄԱԿԸ ՁԱՐԻՆ

Վիէննա 2 փետր. (Իգտամ).— Գրանց Եօզէֆ կայսրը Հունկարիոյ իշխանին մի-ջոցաւ իր ձեռքով գրած նամակ մը ուղղեց Զարին։ Երկու կայսրերուն միջեւ այսպիսի նամակներու փոխանակութիւնը ցոյց կուտայ թէ երկու պետութեանց կայսրերուն յարաբերութիւնները նոր ընթացք մը առած են և երկու կողմերու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակով առաջին քայլն է որ կ'անուն, որով կը յուսացուի թէ ընդհանուր խաղաղութեան սպառնացող վտանգները պիտի վերցուին։

ԱԼՔԵՇԻԱ ԵՏ ԱՌՆՈՒԱՆ

Վիէննա, 2 փետր. (Իգտամ).— Օսմ. զինուորներ և ալպանացի պետերէն Իշան պէյի հրամանին տակ գտնուող կամաւորներ, թուրք սպաներու հետ յանկարծակի Ալէշիոյ մէջ գտնուող Սերպ վաշտին վրայ յարձակելով քաղաքը եռատնի, Սերպերու պաշարը և ռազմամթերքը գրաւեցին և բոլոր սերպ զինուորները գերի բռնեցին։ Նաեւ պաշար փոխադրող 402 կառքեր գրաւեցին։

Օսմ. զինուորները և ալպանացի կամաւորները Սերպերուն հանդէպ վրէժխնդրական ընթացք չբռնեցին, այլ բոլոր սերպ գերիները ազատ արձակեցին և անոնց Ալէշիայէն մեկնելու ժամանակ զանոնք հարածելու կամ նեղելու համար նոյն իսկ պզտիկ գնդակ մը չդրկեցին անոնց եռեւէն։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԴՈՄՈՒՄԸ

Վիէննա 2 փետր. (Իգտամ) Պէրլինէն եկած հեռագիրներու համաձայն, գերմանիա Երբեակ Համաձայնութեան պետութեանց դիմելով պատասխան ծանուցագրին առթիւ անոնց Թուրքիոյ ի նպաստ ընթացք բռնելուն խնդրած է, բայց իր առած պատասխանը գոհացուցիչ չէ եղած։ Արդ թշնամութեանց վերսկսումը անխուսափելի կը նկատուի և յոռետեսութիւն կը տիրէ։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ՍԵՐԲԵՐԷՆ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ԿՈՒԶԵՆ

Վիէննա. 2 փետր. (Իգտամ) Պուլկարական կառավարութիւնը Սերպիայէն մեծ չափով օգնութիւն խնդրած է։ Պուլկարները մասնաւորապէս թնդանօթաձիգ ոյժեր կը պահանջեն։

ՊՈՒԼՍԸ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՈՎ ՄԸ ՊԻՏԻ ԳՐԱՒՈՒԻ։

Վիէննա 3 փետր. (Իգտամ) Թան կը գրէ թէ կարծուածին նայելով Պուլկարները Պոլիսը գրաւելու համար վերջին ճիգ մը պիտի թափեն մեծ յարձակողական մը սկսելով։

ՄԱՐԲԻ ԲԱԼՔԱՎԻՉԻԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

Վիէննա, 2 Փետր. (Սապահ) — Այստեղի թերթերուն գրածին համաձայն, Պոլսոյ աւտրիական դեսպան Մարբի Բալքավիչիի արտաքին գոյնոց նախարար Սայիտ Հալիմ փաշային յանձնարարած է որ Բ. Դուռը Տէրութեանց թողու Էմիրնէի խնդրին լուծումը։

ԵՒՐՊ. ԴԱՀԼԻՃՆԵՐՈՒՆ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

Վիէննա 2 Փետր. (Սապահ).— Վիէննական թերթերը կը յայտարարեն թէ Տէրութիւնները Էմիրնէի խնդիրը լուծելու համար միջոց մը կը խորհին։ «Միթթակ Ցայթունկ» առաջարկած է Էմիրնէի իսլամ թաղը իր շրջապատով Թուրքիոյ թողուլ. շրջակայքը ամրութիւններ չլինելու պայմանով։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ ՏՈՒՐԲԻ ՑԱՒԵԼՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Վիէննա, 2 Փետր. (Սապահ).— Լոնտոնէն առնուած հեռագիրներուն համաձայն Մեծ Տէրութեանց դեսպանները նիստի մը մէջ խորհրդակցութեան պիտի առնեն օսմ. մաքսային տուրքին վրայ հարիւրին չորս յաւելում մը ընելու խնդիրը։

ՃԱՎԻՏ ՊԷՅ ՎԻԷՆՆԱՑԷՆ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Վիէննա, 2 Փետր.— Ճավիտ պէյ եբէկ իրիկուն Վիէննայէն մեկնեցաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ԶԱԹԱԼՃԱՑԻՆ ՊԻՏԻ ԲԱՇՈՒԻՆ

Վիէննա, 2 Փետր. (Սապահ).— Թերթերը կը գրեն թէ Պուլկարները Զաթալճային դէպի ետ պիտի քաշուին Օսմ. բանակը յարձակողականի սարքելու համար։

ՏԱՆՉՖԻՆ ԳՈՐԾԱՏ ՍԽԱԼԸ

Վիէննա, 2 Փետր. (Սապահ).— Ցուն նամանի վարչապետ և հաշտութեան առաջին պատուիրակ Մ. Վէնիզլոս Բարբիի մէջ տեսակցութեան մը միջոցին հետեւեալը ըսած է.— Բանակցութեանց խզումը յայտարարելը ամենամեծ քաղաքական սխալն էր, որուն պատճառը Տանչֆի եղաւ։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՊՈՒԼԿԱՐ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վիէննա, 2 Փետր. (Սապահ).— Վիէննայի Պուլկար դեսպանը թղթակցի մը յայտարարած է թէ զինակիցները հաշտութեան բանակցութեանց ընթացքին իրենց զինուորներուն համար 100 միլիոն ֆրանք ծախսեցին և թէ այս ծախքերուն չկրնալ դիմանալուն համար էր որ բանակցութիւնները խզելու որոշումն տուին։ Ցայտարարած է նաեւ թէ Պուլկարիա բռնադրած է նաեւ ամսօր վերջ տալ պատերազմին և արձակել իր զինուորները, որպէսզի զբաղին իրենց երկրագործութեամբ։

ԴԱՇՆԱԿՑՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Սելանիկ, 2 Փետր.— Բէօբրիւլի Սերպ իշխանութիւնք չթողուցին որ Պուլ-

կարիոյ երկրագործական պանգայի մասնաճիւղ մը հաստատուի այդ քաղաքին մէջ և այս նպատակաւ եկած Պուլկար պատուիրակները հրաւիրեցին մեկնիլ 24 ժամուան մէջ։ Այս վերջիններուն բողոքին վրայ, սերմ իշխանութիւնք մէկ օր յետաձգեցին պայմանաժամը։ Կը կարծուի թէ այս կարգադրութիւնը թիւրիմացութեան մը արդիւնք է։

ՍՄԻՐԻ ՆՈՐ ՑԱՑՏՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սոֆիա, 2 Փետր.— Կէս պաշտօնական «Միր» թերթը կը բողոքէ այն իրողութեան դէմ թէ Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ գտնուած վիճելի խնդիրները ներկայացուին այնպէս որպէս թէ Իտրենէ Թուրքեւ-պուլկար սահմանագլխին վերջին կէտը պիտի կապմէ։ Ուրիշ խնդիրներ ալ կան կարգադրելիք, կ'ըսէ Պուլկար թերթը և կ'աւելցնէ. «Եթէ թշնամութիւնները վերակսին, ապագայ բանակցութիւնները բոլորովին տարբեր հիման մը վրայ տեղի պիտի ունենան։

ՍԵՐԲԵՐԸ ԵՒ ՌՈՒՄԷՆՆԵՐԸ

Սելանիկ, 2 Փետր.— Կը հաստատուի թէ Մանաստիրի սերբ իշխանութիւնք տեղւոյն ռումէն դպրոցին անօրէնութիւնը հրաւիրած են դասերը դադրեցնել։ Սերբերը նոյն վարմունքը ունեցած են նաեւ Իշթիպի Պուլկար վարժարանին հանդէպ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԲՈՍԱԿՆԵՐՈՒ ԶՆԲԱԿԱԼՈՒՄԸ

Սելանիկ, 2 Փետր.— Պուլկար կառավարութեան հրամանով, Սէրէզի մէջ ձերբակալուեցան 200 Պուլկար «քօմիթէ-ճիներ», որոնք պատերազմի միջոցին ջարդերու և աւարառութիւններու մասնակցած էին։ Ասոնց մէջ կը գտնուի նաեւ հրոսպետ Տուտպալաքոֆ, զոր Պուլկարները Լանկազայի առժամեայ քաղաքապետ անուանած էին և որուն կը վերագրուին ամենամեծ խժդժութիւններ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԻ ԵՐԷԿՈՒԱՆ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՆԻՍՏԸ

ՍՂԵՐԴԻ ՄԷՋ ԽԱՌՈՒԹՆԵՐԸ ՓԱԿ ԵՆ

Խառն Ժողովը երէկ հրաւիրուած էր արտասովոր կերպով գումարուիլ, շրջունակիլ համար Պատրիարքարանի դիւանատան վերակազմութեան ծրագրին քննութիւնը, սակայն յարաբերական ինչ ինչ խնդիրներու ստիպողականութեան պատճառով, չզբաղեցաւ այդ գործով։ Նկաթ առաւ մասնաւորապէս Յունվ. 12 թուականով Սղերդի առաջնորդէն տեղեկութիւններ ուզել։

ՀԱՅ ԽԱՉԱԳՈՂ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՑՏՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՆԻ

Բղիի Տարման գիւղէն Մարգար Էքմալեան անուն ազգային մը, 1912 Սեպտ. 29ին իր Մարիամ անուն խնդեցած կինը Ազգ. հիւանդանոց դնելու համար տասը ոսկի վճարումով կը յանձնէ Բղեցի Ամրիկ Ամրիկեան։ Այդ թուականէն ի վեր կինը կորսուած է։ Ամրիկ Ամրիկեան ո՛չ կինը տասը ոսկի զուտարու։ Կնոջ մասին տեղեկութիւն ունեցողներ հանձն հաղորդել փոխանորդին։ Դատարանէն ամէն անոնք որոնք Ամերիկա երթալու առիթով զրկանքներ կրած են Բղեցի Ամրիկ Ամրիկեանէ, զրաւոր և փաստագրեալ, աւելի անձնապէս թող դիմեն Պատրիարքարան։

ԶԻԼԷՑԻ ՀԱՍԱՆ ԱՐՋԱԿՈՒԱԾ

Եդեկեալ Պատրիարքարան հասած Յնվ. 12 թուական պաշտօնական նամակ մը կը տեղեկանանք թէ ուտիկան զինուոր Զիլէցի Հասան, որ վիճակին առաջնորդին դէմ եղած մահափորձին իբր հեղինակ բանակուած էր՝ ազատ արձակուեր է կուսակալութեան հրամանաւ, ապացոյցներ բաւական չհամարուելով։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Սղերդի հեռագրին մէջ օր յապաղման առթիւ Ս. Պատրիարքը Խառն Ժողովի որոշման համաձայն բողոքի թագրիր մը դրեց և պահանջեց որ պատկանեալ իշխանութիւնը հոգ տանի հեռագիրը կանոնաւոր կերպով հասցնելու և յանձնելու Պատրիարքարանի։

ՎԱՄԵԱՆ ՎԷՀ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄՕՏ

Վանէն կը տեղեկացնեն թէ՝ քիւրտ կուսակալ Իզզէթ պէյ իր մօտ հրաւիրելով քիւրտ էյրաթիր, յորդորած է որ ներկայ լարտանեաց մէջ ոչ ի՛նչ հանդարտութիւն չտիրէ։ Իսլամ ժողովուրդը լեցուած է, և եթէ կուսակալը պահ մը հեռանայ, փոխ կայ որ նոր շարժում մը երեւան գայ, ինչ որ նպատաւոր չէ Հայոց։ Առաջնորդին դէմ դժգոհութիւն կը տիրէ, նկատելով որ ան գործիք կ'ըլլայ քանի մը կուսակցականներու ձեռքը։ Պաշտօնագիր մը յանձնած է Վրոամեանի, որ դայն յանձնէ Վէհ. Հայրապետին։ Դատաւոր հողային հարցը իր նախորդ գրութեան մէջ է։ Բաղաքապետ Դաւիտեանի էֆ.ի սպանութենէն երկու շաբաթ առաջ հայու մը վրայ մահափորձ եղած և քանի մը Հայեր ձերբակալուած են։

ՃԷԼԱԼ ՊԷՅԻ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Երկրագործական Նախարար Ճէլալ պէյ ընկերակցութեամբ Վահան էֆ. Սուրէնեանի, երէկ փոխադարձաբար այցելեց Ս. Պատրիարքին։ Ն. Սրբազնութիւնը խօսակցութեան ընթացքին մասնաւորելով Սղերդի Հայոց վիճակը, ցաւ յայտնեց որ մինչեւ ցարդ սահմանադրական ոչ մէկ դակիճի Հայոց գանգատները նկատի չառաւ, որոնց իրականութիւնը Ճէլալ պէյ չի կրնար ուրանալ թէ՝ իբր Կարնոյ Նախկին կուսակալ և թէ իբր Նախկին ներքին գործոց Նախարար։ Ս. Պատրիարքը մասնաւորապէս ծանրանալով իր դիմումներուն և թագրիրներուն ապարդիւն մնալուն, ցաւ յայտնեց որ հայրենիքը քայքայելէ փրկող այդ գրութիւնները նկատի չեն առնուած և ոչ իսկ շարժում մը եղած է գոնէ Հայոց վիճակը բարելաւելու համար։ Ճէլալ պէյ ինք եւս յայտնելով թէ քաղաքական կնճռոտ խնդիրներ պատճառ եղած են Անատոլուի անխնամ մնալուն, ըսաւ որ կառավարութիւնը բարենորոգմանց ծրագիր մը պատրաստած է, որ քննութեան առ պղտութիւն պիտի տրուի։

Ս. Պատրիարքը յետոյ ցաւ յայտնեց Պատրիարքարան զրկուած հեռագիրներու յապաղումին, ինչպէս նաեւ Հաճնոյ դէպքին ասթիւ տեղական կառավարութեան ըրած ծայրայեղութեանց համար։ Ճէլալ պէյ խոստացաւ թէ՝ հարստահարական և թէ հեսգլեան ինդրոյ մասին խօսիլ ներքին գործոց Նախարարին, իսկ Հաճընի մասին ըսաւ թէ՝ ո՛և է իրողութիւն չգիտեր։

Քանի վայրկեանի տեսակցութենէ մը վերջ Նախարարը մեկնեցաւ։

ՀԱՃԸՆԻ ՎԻՃԱԿԸ

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ ՀԱՅ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ԵՐՈՒՆԻ ՈՍՏԻԿԱՆ ՁՕՐԲԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ՀԵՌԱԳԻՐ ՄԸ

Խառն Ժողովի դիւանը երէկ հեռեւեալը մեզ հաղորդեց պաշտօնապէս.

Հաճընէն մասնաւոր հեռագրով մը ծանուցուած էր թէ՝ հայ փախստականներ անկանոն ոգիանոցն ապատանած և վիճուորներուն հետ տեղի ունեցած ընդհարման միջոցին սպրած էր ոստանը։ Իսկ Կիլիկիոյ Ս. կաթողիկոսը հետեւեալը հեռագրած էր Ստանտլէն. «Ատանց հայ ժողովրդեան ընդհանրութեան վրայ պատճառելու, Հաճընի զաւակը նեղող խնդիրը վերջ գտած է։»

Ժողովը այս հեռագիրը կարդալով, որոշեց ստիպողաբար կարեւոր դիմումները ընել Բ. դրան մօտ, և հեռագրով մանրամասն տեղեկութիւններ պահանջել Հաճընի աւաջնորդարանէն իրաց արդի վիճակին մասին։

*** Միւս կողմէ մայրաքաղաքիս հայ վաճառականներէն մէնոն հասած հեռագիր մը կը տեղեկացնէ Պատրիարքարանի թէ՝ Հաճընի Հայութեան վարժարանը, Այրիանոցի արհեստանոցը այրած են, ոստիկան զինուորները թնանի տուած են արհեստանոցի բոլոր նիւթեղէնները, որոնց վնասը 700 ոսկիի կը հասնի։ Այրիանոցի յանձնաժողովը եւս հեռագրով երէկ այս մասին դիմումներ կատարեց Հաճընի առաջնորդին։

*** Խառն ժողովի երէկուան նիստին, մասնաւոր ուշադրութիւն դրաւեց կաթողիկոսի հեռագրին սա հատուածը թէ՝ «Հայ ժողովի ընդհանրութեան առանց վնաս պատճառելու, խնդիրը վերջ դրած է։» Պատրիարքարանի մէջ մասնակի դէպքի մը մեծութիւնը եւսած է չրջան ընել, և կը փափաքուի որ չատ մը վնասներ առաջ եկած ըլլան տեղւոյն մէջ թէ անձի և թէ նիւթական կորուստով։

*** Միւս կողմէ կ'ըսուի թէ փախստականներէն երեք հոգի Հաճընի աղջկանց որբանոցը մտած են և հետապնդութեան ատեն վարժարանին դուռը խորտակուած է։ Իսկ այրած աշխատանոցը ուր 100 այրիներ կ'աշխատէին, կը պատկանի Թէրզեան ընտանիքին որ 2000 ոսկիի արժողութիւն ունէր և 80 սենեակ կը պարունակէր։

*** Պատրիարքարանը խնդրոյն մանրամասնութիւններուն տեղեկանալէն վերջ, դիմում պիտի ընէ կառավարութեան և վնասուց փոխարինութիւն պիտի պահանջէ, քանի որ զինուորական գործողութեան մը միջոցին այդ չէնքերը այրած են։

*** Ս. Պատրիարքը յայտնեց մեր խմբագրին թէ, չի կարծեր որ ջարդ պատահած ըլլայ Հաճընի մէջ։ Արդէն հեռագրով ստիպողական տեղեկութիւններ ուղուած են և միւս կողմէ գործակատարը եւս դիմելով, Բ. Դրան հասած տեղեկութիւններէն նոր մանրամասնութիւններ պիտի ստանայ և պիտի բողոքէ միանգամայն ազգային չէնքի մը բռնարարման դէմ։

*** Պատրիարքարանը իր տպիչ թագրերին մէջ մասնաւորապէս պիտի չեղնի սա պարագան թէ կը յուսայ որ կառավարութիւնը միեւնոյն փութկոտութիւնը ցոյց տայ Հայերը հարստահարող ոճրագործներուն ու աւազակներուն մասին։ Ինչպէս ըրած է հայ կարծեցեալ աւազակներուն նկատմամբ։

ԳԱՍԱՊՊԱՅԻ ՈՃԻՐԸ

ԻԶՄԻՐԻ ՀԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Երէկ Պոլիս հասած «Դաշնակ»ի մէջ մանրամասնօրէն պատմուած է Ս. Դ. Հէնչակեան Իզմիրի մասնաճիւղին պէտ Հայկ էֆ. Իմիրեանի սպանութեան պարագաները։ Իմիրեան էֆ. Գասապպէ քիչ հեռու գտնուած իր այգին երթալով գրպի Օղլի մը, Խանէթաքիի տունը հրաւիրուած էր։ Կէս գիշերէն ետք անծանօթներ, որոնք կը կարծուի թէ Կրեսացի Թուրքեր են, Խանէթաքիի տունը մտնելով այնտեղ գտնուողները անգթօրէն սպաննած են։ Իմիրեան յարձակումի պահուն կը յայտնէ որ ինքը հայ է և ոմն բարեկամներ «Վեսվուր չեմ»ս կը պոռան և 10 15 հարուածներ տեղացնելով կ'ըսպաննեն հոգ երիտասարդը։ Զարգործները կը փնտռուին։

*** Իզմիրի Առաջնորդը խստիւ բողոքած է կուսակալին մօտ, որ յայտարարած է թէ չարգործները երեւան հանելու համար ամենախիստ հրամաններ արուած են։

*** «Դաշնակ» այս առթիւ բուռն կերպով խմբագրական մը գրած է։

ՍԻԱԶԱԿԻ ՄԸ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հալէպէն Պատրիարքարան հասած Յնվ. 7 թուակիր պաշտօնական նամակ մը յաղուած.— Շիրիլիկի հայութեան ամենաեռեռ փորձանքն է Զիլիֆիքեար դատէ Հաճի պէյ անուն բանաւորը, որուն դէմ բողոքներ եղած են։ Սա Սիսնեցի Յարութիւնի կինը բռնի առեւանգած և խլամացուցած է։ Սերովբէ անուն երիտասարդը գիշերանց լեռը տարած ու քանի մը օրեր քովը պահելէ յետոյ վերադարձուցած է։ Ցիշեալ Հաճի պէյ, նաեւ հրոսպետ է, Դայսրդեան Յակոբ, Դարմանուկեան Մանուկի և Յարութիւն Ճէպէճեանի սեփական արտերը գրաւած, ինչպէս նաեւ Շիվիլիկցի Մինասի 22 ոսկին յափշտակել տուած է իր մարդերէն Քէրիմ Հասան անուն աւազակին ձեռամբ։

17 ԹԻՒ ԽՍՅԻՆ

Խառն Ժողովի Դիւանը հետեւեալը հաղորդեց մեզ.— Ազգ. երեսփոխան Եդուարդ էֆ. Շիրինեանի անցեալ ուրբաթ օր յատենի Ազգ. ժողովին ըրած հարցման և Էնք. Ժողովի յանձնաարարութեան վրայ, ժողովը իր մէջէն յանձնաժողով մը կազմեց հարկ եղած քննութիւնը կատարելու, պաշտօնաթողութիւններու նենգութեան խնդրոյն նկատմամբ։ Յանձնաժողովը այսօր նիստ պիտի գումարէ։

Խառն Ժողովի պաշտօնական հերքումէն վերջ չկրցանք հասկնալ թէ այդ ժողովը «պաշտօնաթողութիւններու նենգութիւն» ըսելով ինչ ըսել կուզէ։ Արդեօք ատանկ բան մը գոյութիւնը հիմա՞ հարկ տեսեր է հրապարակել, եթէ այո՛, ինչո՞ւ դրեց այդ համբաւաւոր հերքմնագիրը։

ԴՈՒՇԱՆՑԻ ժանտարմաներու հարիւրապետը փորձած էր հայ ժանտարմայի մը պատիւը բռնաբարել։ Տեղւոյն Տ. Մեսրոպ քահանայի և թաղականութեան տեղեկատուութեամբ առաջնորդ Ս. Հայրը կառավարութեան դիմելով ազդուրէն պահանջած էր այդ շնարարոյ հարիւրապետին պաշտօնանկութիւնը և պատժուիլը, յայտարարելով որ եթէ այսպիսի գազաններ իրենց արժանի խիստ պատիժը չի կրեն, ոչ մէկ պատուախնդիր երիտասարդ կը յօժարի զինուոր ըլլալ, քանակը կը վարկաբեկի, ուրեկ ամենէն առաջ հայրենիքը կը տուժէ։ Կուսակալը կատարելապէս համակարծիք գտնուելով Առաջնորդ Ս. Հօր խիստ բայց արդարացի դիտողութեանց, խոստացած էր հարկ եղածը ի գործ դնել այդ խայտառակ հարիւրապետին նկատմամբ։ Այժմ Մեսրոպ քահանայի Առաջնորդարան գրած նամակէն գոհութեամբ կը տեղեկանանք որ յիշեալ գազրելի հարիւրապետը պաշտօնանկ եղած և իր տեղ ուրիշ մը նշանակուած է։ Մեծ գոհունակութիւն Դուշտայի ամէն ազգէ քնակչութեան։ Կը լսենք թէ խայտառակ հարիւրապետը նոյն իսկ բոլորովին պաշտօնէ վտարուած է։ Կը շնորհաւորենք կառավարութեան արդարադատութիւնը։ (ԴԱՇԻՆՔ)

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ձեր ազգօգուտ լրագրի երէկուան թիւին մէջ կարդացի պաշտօնական յայտարարութիւն մը, մեր պատրիարքարանի կողմէ, հանդէպ Հայ ճամբորդներ կողոպտող խաչագողական ընկերութեան մը։ Պատրիարքարանի այս քայլը գովելի է. բայց ինչ ըսել քանի մը հայ թերթերու, որոնք քանի մը դահեկանի համար այդ և այդ կարգի խաչագողական ընկերութեանց ծառուցումը կը դնեն իրենց թերթերուն մէջ, զանոնք հայացնելով, այսինքն Վ. Մարաշլուսն, Վ. Մայաբանի փոխելով եւն. եւն.։ Այսպէս իրենք ալ անուղղակի կերպով մասնակից չեն ըլլար գործուած խաբէութեանց և անիրաւութեանց և կամ կ'արժէ՞ քանի մը զոյ.ի համար մեր հայ հայրենակիցները խաբէութեանց թոյն եղող տեղերը հրաւիրել, աւելի ազէկ չըլլա՞ր ծանուցումը դնելէ առաջ հաստնալ անոնց ինչ արժէք ունենալը։

ՆՇԱՆ ՄԻՐԱՍԵԱՆ

Ամէնեան և Կիւլպէնկեան ընտանիքները չնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որ ներկայ գտնուեցան ողբացեալ՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿՆ ԻՍԿՈՒՀԻ Ս. ԱՄԷՆՅԵԱՆ

յուղարկաւորութեան և այս ախուր առթիւ իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՍԿԱԾ

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ

ԺԱՄԷ ԺԱՄ ՏԱԿԱՒԻՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԵԱՆՑ ԿԸ ՍՊԱՍՈՒԻ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Նախարարաց Խորհուրդը երէկ կէս օրէ վերջ Բ. Դրան մէջ նիստ գումարելով երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց երկրին քաղաքական և անտեսական վիճակին վերաբերող խիստ կարեւոր խնդիրներու շուրջ։ Այս նիստին մէջ նկատի առնուեցան Օսմ. դեսպաններէ հասած կարեւոր տեղեկագրեր որոնք կը պարզէին այն տարաձայնութիւնները ու տրամադրութիւնները, որոնք կը տիրեն Եւրոպայի մէջ Օսմ. կառավարութեան հանդէպ։ Վարչապետը երկար բացատրութիւններ տուաւ օտար դեսպաններու և մասնաւորապէս Գերման և Աւստրիական դեսպաններու հետ ունեցած տեսակցութեանց մասին։ Ժողովը նկատի առաւ նաեւ ելեւմտական գանձուն վիճակը և կնքուած մէկ միլիոն ոսկի փոխառութեան գանձան համար խորհրդակցութիւններ կատարեց։

Երէկ մինչեւ ուշ ատեն Բ. Դրան չրջանակներու մէջ կը կարծուէր որ մեծ տէրութեանց կողմէ դիմում մը պիտի կատարուէր Բ. Դրան մօտ պատերազմէ խուսափելու համար։ Սակայն այս յոյսը ի դերեւ ելաւ, որովհետեւ Սոֆիայի դաշինքին մօտ կատարուած բարեկամական դիմում մը որ եւ է արդիւնք տուած չըլլալուն, մեծ տէրութիւնք տակաւին իրենց միջեւ չեն կրցած համաձայնութիւն մը գոյացնել ճնշման քաղաքականութեան մը հետեւելու համար, հետեւաբար կը սպասուի որ երկու ռազմիկ կողմերէն մին ինքնաբերաբար գիջողութիւն ընէ։ Կ'հաւատուի թէ Պուլկարիա այս անգամ հաշտութեան պայմանները աւելի խստացուցած և Էտիրնէն իրեն թողուելով ալ չգոհանալու որոշում տուած է։ Այսպէս Պուլկարիա կը պահանջէ եղեր որ բոլոր գրաւուած վայրերը իրեն մնայ և Պոլիսն ալ միջազգային քաղաքի վերածուի։ Բացայայտ է որ Օսմ. կառավարութիւնը պիտի մերժէր այս տեսակ առաջարկ մը, ինչ որ ապացոյց մըն է թէ Պուլկարիա այս անգամ աւելի կողմնակից է պատերազմը չարունակուելուն։

*** Գերման և աւստրիական դեսպանները միասին վարչապետին ներկայացան և երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան Մահմուտ Շէվքէթ փաշայի հետ։

Այս պարագան Բ. Դրան չրջանակներու մէջ կարծել տուաւ թէ յիշեալ դեսպաններուն այս հաւաքական այցելութիւնը տէրութեանց կողմէ տեղի ունեցած դիմումի մըն է, և սակայն այս լուրը չի հաստատուեցաւ։

ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆԻ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Կայսերական իրատէ մը, որ երէկ տրուած է, կ'արտօնէ օսմանեան կառավարութեանը ներկայացուցած պայմաններով մէկ միլիոն ոսկիի փոխառութիւն մը կրնքելու գերման պանքային։ Վերջին պահուն սակայն մեր քաղաք տեղեկութեանց համաձայն գերման պանքան տակաւին Բ. Դրան պէտք եղած գումարը չէ յանձնած։

ԳԱԲՐԻԷԼ ԷՖԷՆՏԻ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ ԲԱՐԻՋ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Արտաքին գործոց Նախարդ Նախարար Նորատունկեան էֆ. այսօր ընտանիքով Բարիզ կը մեկնի, ձմեռը հոն անցնելու համար։ Նորատունկեան էֆ. հիւր պիտի ըլլայ իր որդւոյն՝ Տիրան պէյի, ինչպէս որ յայտնի է, Բարիզի Ա. քարտուղարն է օսմ. դեսպատան։

*** Այսօր Բեամիլ փաշա և նախարդ Շէյխ-իւլ-Իսլամը Եգիպտոս կը մեկնին։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Երէկ դեսպանական ընդունելութեան օրն ըլլալով, աւստրիական, իտալական, գերմանական և ռուսական դեսպանները, արտաքին գործերու Նախարարութեան այցելելով տեսակցութիւններ ունեցան։ Այս առթիւ դեսպանները ոչ պաշտօնապէս փափաք յայտնեցին որ կրկին պատերազմի չըսկսուի։

*** Իտալական դեսպանը երէկ վարչապետին և արտաքին գործերու Նախարարին ներկայացուց դեսպանատան Նորընտիր դիւանապետ Մանպէլլին։

*** Պելճիական դեսպանը երէկ այցելեց արտաքին գործերու Նախարարի խորհրդականին։

*** Վարչապետը երէկ պատերազմական պաշտօնատուն երթալով բարձրաստիճան զինուորականներու հետ երկար խորհրդակցութիւններ կատարելէ վերջ ուղղակի ֆրանսական դեսպանատունը երթալով Մ. Պոմբարի հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷՆԵՐ

Կայս. իրատէ մը արտօնեց Նաղիի փաշայի Եւրոպա երթալ։ Նոյնպէս կայս. իրատէով Տիգրանակերտի զին. հրամանատար անուանուեցաւ Սելանիկի Նախորդ կուսակալ Ցէլրիա փաշա։

*** Կայս. Ա. սենեկապետը երէկ Բ. Դուռ գալով կարգ մը իրատէներ հաղորդեց։

*** Սելիմական նախորդ նախարար Ճալիա պէյ երէկ Պոլիս եկաւ։

*** Երէկի նախարարաց խորհրդէն կը բացակային էկզաֆի, ծովային և հանրօգուտ շինութեանց նախարարներ։

*** Վարչապետը երէկ Սուլթանին կողմէ ունկնդրուեցաւ։

ԱՌՏՈՒԱՆ ԴԷՄ

ԷՏԻՐՆԷԻ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒՈՂ ՕՏԱՐԱՇՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ՄԵԿՆԻԼ ԿՈՒԶԵՆ

Կէս գիշերէն ետք Բ. Դռնէն մեր առած տեղեկութեանց համաձայն, Էտիրնէն պաշարող զօրաբաժինէն Սերպ սպայ մը գացած է Օսմ. հրամանատարին մօտ և ըսած է թէ օր մը ևս երկա՛ն ձգուի վիճադարը։ Սակայն սպային մեկնումէն ետք պաշարող բանակը բուռն յարձակում մը ըրած է Էտիրնէի վրայ, յանկարծակիի բերելով օսմ. գիւղորները։

*** Օտար հիւպատոսները խնդրած են պաշարող բանակէն որ կա՛մ թոյլատրուի իրենց հպատակներուն մեկնիլ քաղաքէն և կամ չկրակը վայր մը որոշուի անոնց։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 3 Փետր.— Գիւթերի գործակալութիւնը արտօնած է յայտարարելու թէ Պուլկարիա պատրաստ է ընդունիլ տէրութեանց առաջարկը թէ՝ Էտիրնէի մէջ Խալիֆային կողմէ ներկայացուցիչ մը անուանուի, այդ քաղաքին զինակիցներուն արուելէն ետքը։

Լոնտոն.— «Թայմզ» կը գրէ.— «Եթէ նոյն իսկ թշնամութիւնները վերսկսին, ներկայ կացութիւնը յոյս կը ներշնչէ որ Ռ. հաւանաբար կարճ պիտի տեւէ պատերազմը և Բ. տէրութիւնները միաբան պիտի մնան»։ «Թայմզ» բարեպատեհ նշան մը կը նկատէ այս առթիւ Լոնտոնի Գերման դեսպան իշչան Լիխնովսքիի ճօրը և կ'աւելցնէ որ Ցրանց Եօղէի կայսեր կողմէ Նիքոլա Զարին զրկուած ինքնագիր նամակը շատ շահեկան է։

— Ի՞նչ փոյթ ըսաւ Ցաուսթա։

Եւ արհամարհանքով։

— Ուրեմն բաւական տկարամի՞տ եք զգացումի նկատումներով վարուելու։

— Կը կարծէի թէ դուք զայն կը սիրէիք, ըսաւ Էսթինօզա ուշադրութեամբ աչքերը անոր վրայ սեւեռելով։

Ցաուսթային եկաւ կարգը սարսռալու։ Բայց քրքռտալով, չունչով մը հռնդաց։

— Ձիւդ առոր համար սիրով կը փափաքիմ իր մահուան։

Էսթինօզա երկվայրկեան մը դիտեց զայն առանց պատասխանելու, յետոյ քաղաքավարօրէն խոնարհելով.

— Առաջնորդեցէ՛ք Տիկին իշխանուհի Ցաուսթան, իրեն անկ եղած պատիւներով, հրամայեց։

Եւ մինչ Ցաուսթա, իր թիկնապահներուն հետեւորդութեամբ, զինուորական պատիւներ առնող խումբին առջեւէն կ'անցնէր իր դանդաղ և վեհ դիմացքովը, Էսթինօզա վերադառնալով Բարէլլանին՝ որ շատ հեռաւոր կ'սպասէր, յաքեց խազարկ։

— Մեր գտնուած սենեակը մեքենագիտութեան արուեստին մէջ անհամեմատ վարպետ եղող Արաքներուն կողմէ պատրաստուած մեքենական հրաշալիք մըն է։ Հոս մանելուդ վայրկեանէն ի վեր՝ իշխանութենանս տակ եղած էք։ Կրցայ ձեր առջեւը, առանց ձեր ուշադրութիւնը արթնցնելու, արտաքին և լուրջ կերպով գործադրուած հրամաններ տալ։ Կրնայի շարժում ձեւով մը՝ որուն նշանակութիւնն անգամ ձեր միտքէն չպիտի անցնէր՝ ձեզ անհետացնել տալ վայրկենապէս, որովհետեւ տախտակամածը որուն վրայ կը գտնուիք, մեքենայուած է հոս գտնուող ամէն քանի պէս... խոստովանեցէք որ ամէն ինչ հրաշալիօրէն պատրաստուած է։

դիմադրութեան ամէն փորձ փճացնելու համար։

— Կը խոստովանիմ, ըսաւ Բարէլլան, չրթունքներուն ծայրովը, թէ դուք զարմանալիօրէն ճարտար էք ծուղակ մը կազմակերպելու։

Էսթինօզա նուրբ ժպիտ մը ունեցաւ, և առանց անդրադառնալու այդ խօսքերուն.

— Կը տեսնէք պարոն Բարէլլան, որ եթէ հաւանեցայ ձեր խնդրանքներուն, ձեր նկարագրին հաւատար ունեցած յարգանքս էր պատճառը։ Եւ գալով ձեզի համար ոճրի հանած պատերազմիկներուս թիւին, տակա՛ բաւական ցոյց կուտայ թէ ի՞նչ հիացում կը գաւանիմ ձեր արտասովոր ուժին ու քաջութեան համար։ Եւ հ մա որ ձեզի ապացուցի թէ ձեզի հաճելի ըլլալու համար միայն տեղի տուի, կը հարցնեմ. կը հաւանի՞ք խօսակցիլ ինձի հետ, պարոն։

— Ի՛հ, պարոն լսաւ Բարէլլան իր հեգնական երեւոյթովը, չորթ կատ կ'ըլլաք ինձի ապացուցանելու համար լոյսի պէս յստակօրէն թէ ես ձեզի իշխանութեան տակ եմ, ոսքով ձեռքով կապուած, և ինձի՞ կը հարցնէք թէ «կը հաւանի՞մ» խօսակցիլ ձեզի հետ... հարցումը զուարճալի է արդարեւ... Եթէ մերժեմ, սա ձեր ունեցած սուսերակիրները ջրան պիտի իջոյանն և միսի պէս պիտի յօշոտեն զիս, եթէ սակայն չարժուլիւով մը որուն նշանակութիւնն անգամ չպիտի դուշակեմ, չդրկէք զիս ճիւղ ու ճ՛ղ «ոյսերուս ջուն» փլցնելով այս տախտակամածը զոր արաբացի ճարտար մեքենագէտներ հրաշալիօրէն յերիւրած են... եթէ ընդունիմ, ընդհակառակն, չպիտի՞ խորհիք թէ երեւկիւրին տ'զի տուած ըլլամ։

— Ձիւդ է, ըսաւ պարզապէս Էսթինօզա։

Եւ իր մարդիկներուն դառնալով.

Տքթ. Հ. ԻՆԿԻԼԻԶԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԾՆՆԴԱՍԻԶԱԿԱՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Գիտական ամենավերջին մեթոդներով կը դարմանէ հինգև նոր ջերմամիզութիւնը, դժուարամիզութիւնը, սերմնահոսութիւնը, նոյնպէս միզամանի, երիկամունքի և Բրոսթատի հիւանդութիւնները։ Իսկ Ֆրանկոխտի ամէն տեսակները կարճ ժամանակի մէջ հիմնովին կը բուժէ ի հարկին 606 ի չեռուկով։ Հիւանդ կ'ընդունի, բայց է կիրակի ամէն օր Պահճէ գաղու, Պոզաչաճիին դէմ, Սիմանպոլխան, թիւ 13, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ։ Հինգշաբթի օրերը ձրի։ 50—10

ՏՔԹ. Գ. ՍՈՒՐԵԱՆ
Բժիշկ Ֆրանսական Հիւանդանոցին և Նախկին Տնօրէն-Բժիշկ Ֆրանկախտի Հիւանդանոցին
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Ֆրանկախտի, արանց և կանանց Ծննդամիզական և վիրաբուժական հիւանդանոցին

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ

Իր երկար փորձառութեան շնորհիւ կարող է կարճ ժամանակէն բուժել ամենահին ջերմամիզութիւնը (կոլիմիլիթէս) Ֆրանկախտը, սեմնահոսութիւնը, առնական կարողութիւնը, ի հարկին ելեքտրաբուժութեամբ և Սէրօմի ներարկումով։

Նոյնպէս կանանց արգանդի հիւանդութիւնները, դաշտանի խանգարումները, հոսումները և արանց դժուարամիզութիւնը, բրոսթաթ և միզամանի հիւանդութիւնները և քարերը (աւազախտ) կը բուժէ իր նոր բահնար գործիքներու միջոցաւ, կատարելով անհրաժեշտ վիրաբուժական գործողութիւնները։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 1-6 (Լ. Ե.) Պաղչէ Դարու Համիտլէ-Մէպլիի դէմ Իւթիւճեան դեղարանի վերի յարկը իր մասնաւոր սրահին մէջ։

ՕԹԷԼ ՀԷՔԻՄ ՕՂԼՈՒ
ՊԻԼԷԹԻՔ

Պիլէթիկի էն կեդրոն և օգտաւէտ դիրքի մը վրայ հաստատած վերոյշեալ օթեակը, զոր իր բոլոր կազմութիւններով իսկապէս պանդուխտներու հանգստութիւնը կ'ապահովէ։ Կը յանձնարարուի բոլոր ճամբորդներու անյապաղ հոն այցելել միայն, ուր պիտի գտնէ նաև պոլսայանէն գերազանց գերազանց հիանալի լաւարան, ամէն լեզուէ թերթերու ճոխ միներով մը։ Մաքուր մահճակալ և անզուգական խնամք։ գիներ 5 ղ։

ՄԱՅՐԵՐՈՒ ԽԻՍՏ ԿԱՐԵՒՈՐ ՆՈՐԱՑԻՆ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ
ՏՂԱՅՈՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՏՔԹ. Օ. ԿՈՐԵԿԵԱՆ
ՌՈՒԹՆԵՆ ՀՈՒԳԻՆ ԱՆՆԵՒԱՆՈՒՆ ՄԱՆՆԱՍԱՑՈՒԹԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հիւանդ կ'ընդունի ուրբաթ և կիրակի զատ միւս օրերը ցերեկէ վերջ իր բնակարանը Բերա, Թպլու Պաղը, թիւ 12։ 50—13

ԻՕՏ.—Ինչու այսքան յատ ձկան իւղ կը գործածուի անարիւն և տկարակազմ արդայոց համար։

Որովհետեւ ան իր մէջ կը պարունակէ կազդուրիչ Իօտ, գործածաւոր վիճակի մէջ, բայց ամէն ձկան իւղ հաւասար ոյժ չի կրնար ունենալ. սոնր ամէնէն լաւագոյնը և թարմը պէտք է փնտռել Հայկ Ալլահվէրդիի դեղարանը, Պահճէ Գարու ճիշի Բօսթանճէ ճաւտէսի։

ԳԱՐԱԳԵՇԵԱՆ ԹՈՒՄԱՍ
ՅԱՆԳՆԱԿԱՏԱՐ

Ե. Նարեկացիի ամէն տեսակ դիրքեր՝ հայ, ֆրանս. թուրք. Հասցէ՝ Կ. Պոլիս, Կասպա հասանէսի թիւ 6 Կարա. Նայեցէք Գարա. Նայեցէք թիւ 6 Կարա. Ծանուցանելիք ծանօթ Ճշգրտութիւն բացարձակ։ Հեռագրեցէք՝ Նարեկ բանկիր։ Ամէն տեղացիներ՝ նայեցէք՝ Ամէն տեղացիներ՝ նայեցէք՝ Ամէն տեղացիներ՝ նայեցէք՝